

**Aikuiskoulutus- ja ohjaustoimijoiden
Verkostoyhteistyöseminaari
Lahti 26.5.2009**

**Aktiiviset siirtymät aikuiskoulutuksen haasteena
- työttömyydestä työvoiman laajentamiseen**

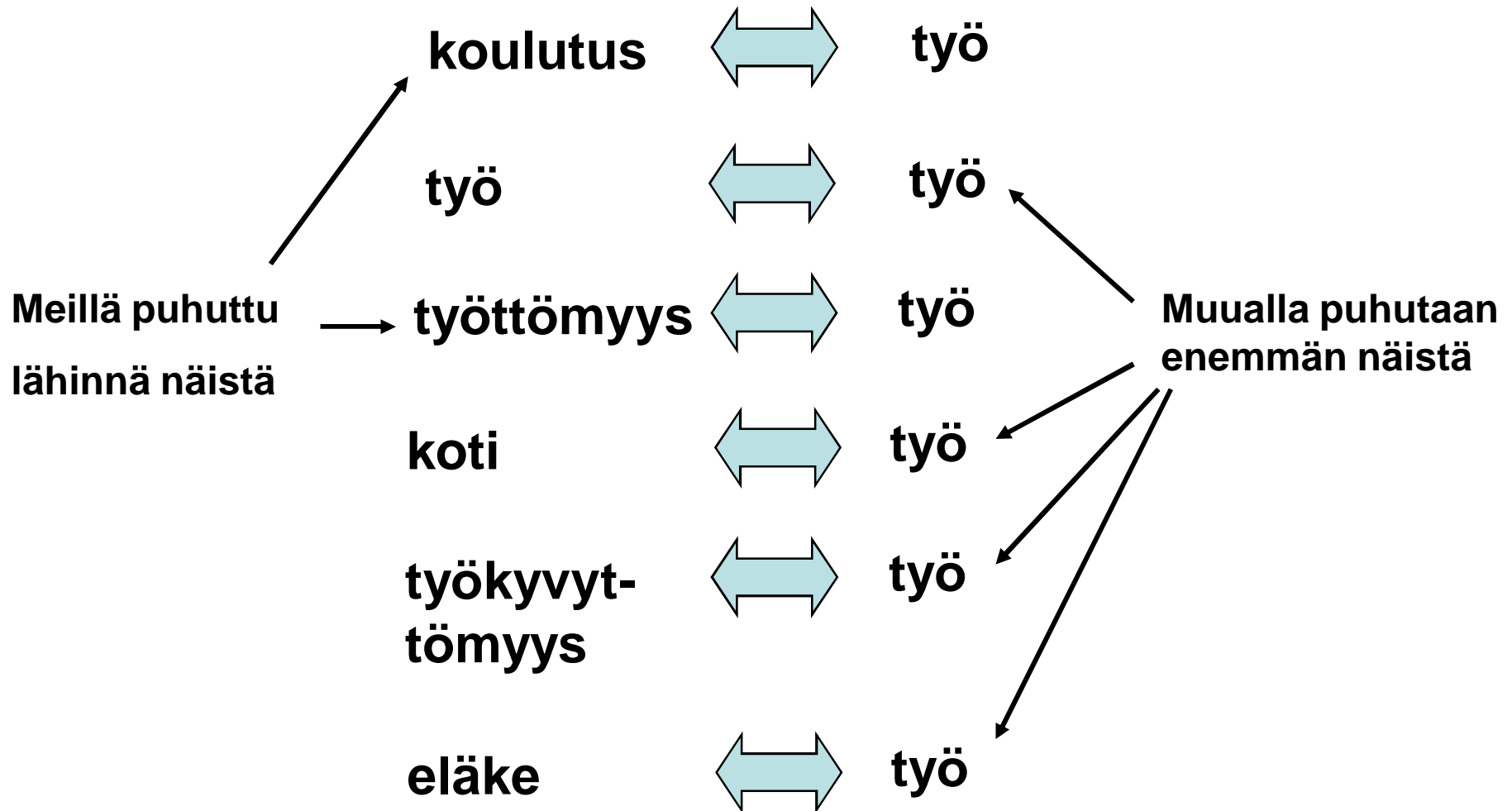
**Robert Arnkil
Työelämän tutkimuskeskus
Tampereen yliopisto
ja
Arnkil Dialogues**

**Aktiiviset siirtymät = elämänkaaren
aikaiset siirtymät (kuten koulutuksesta
työhön...)**

**Käsite tulee joustoturva-keskustelusta
(flexiurity = flexibility + security)**

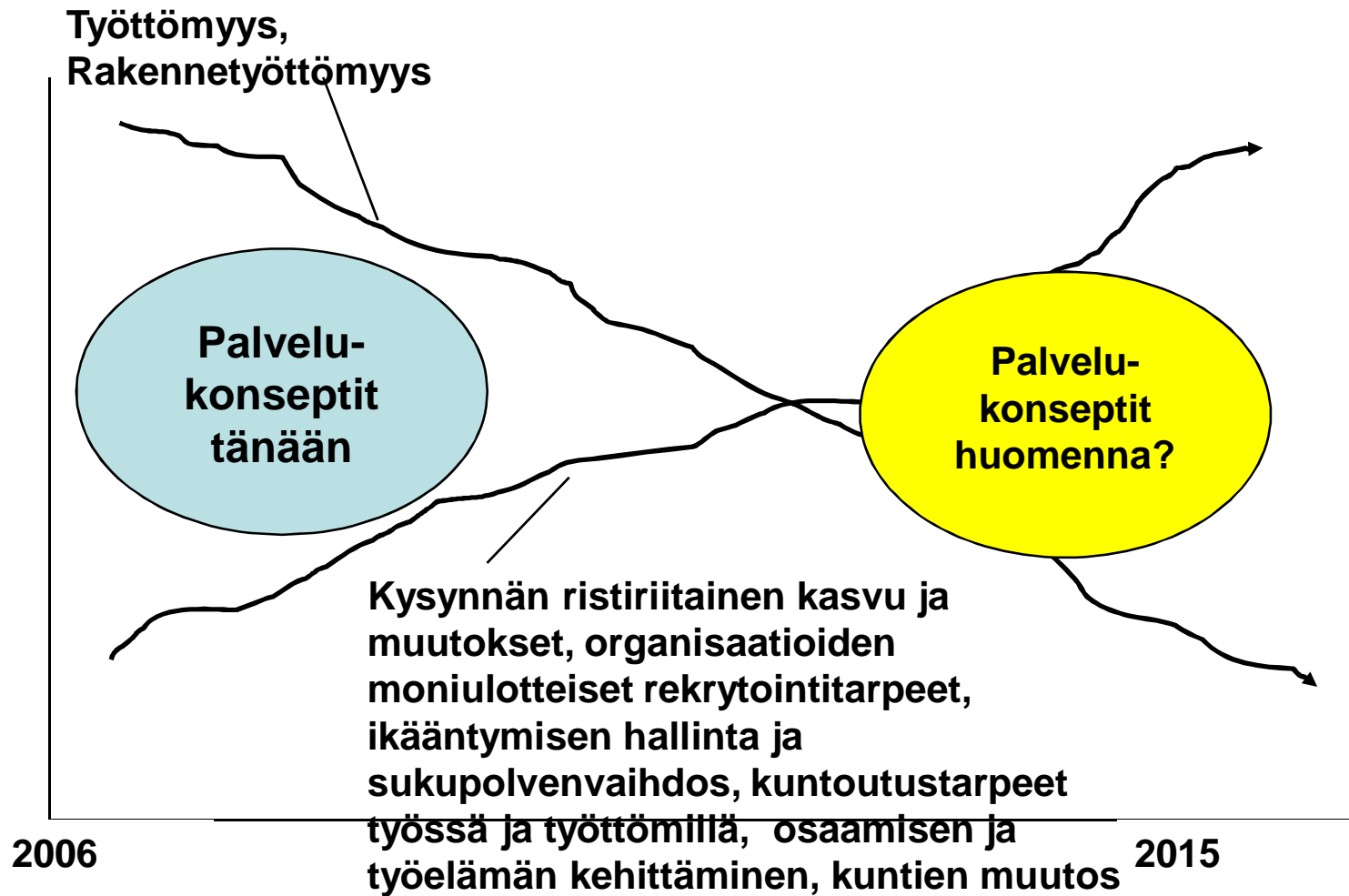
**Työvoiman laajentaminen = työvoiman
määrällinen ja laadullinen lisääminen
(työurien jatkaminen, kuntouttaminen,
maahanmuutto, eläkkeeltä paluu...)**

Elinikäisten siirtymien aktivointi ("transitional labour markets")

Käänteitä: lama, pula vai mikä?

	1990 - 1994	1994 - 2005	2005 - 2008	2008-2012?	2012 ? >
Talous ja työmarkkinat	Talous ja työllisyys kriisiytyvät	Talous elpyy, työttömyys ei alene samaan	Työttömyys alkaa aleta, yllättävänkin nopeasti	Globaali talouden shokki	Aloittaista ja alueellista työvoimapulaa, ristiriitainen kehitys
	Työttömyys yli 17 % Työllisyys 60%		Sukupolvenvaihdos käynnistyy	Sukupolvenvaihdos täyteen vauhtiin	Työelämän laadun kehittäminen
	Työttömyys 3 % Työllisyys yli 70%		Työvoimapulaa	Työttömyys nousee	Työvoiman laajentaminen ??
			Kuntien muutos alkaa	Kuntien muutos täydessä vauhdissa	Rekrytoinnin uudistaminen
			Työttömyys 6% Työllisyys 69%		

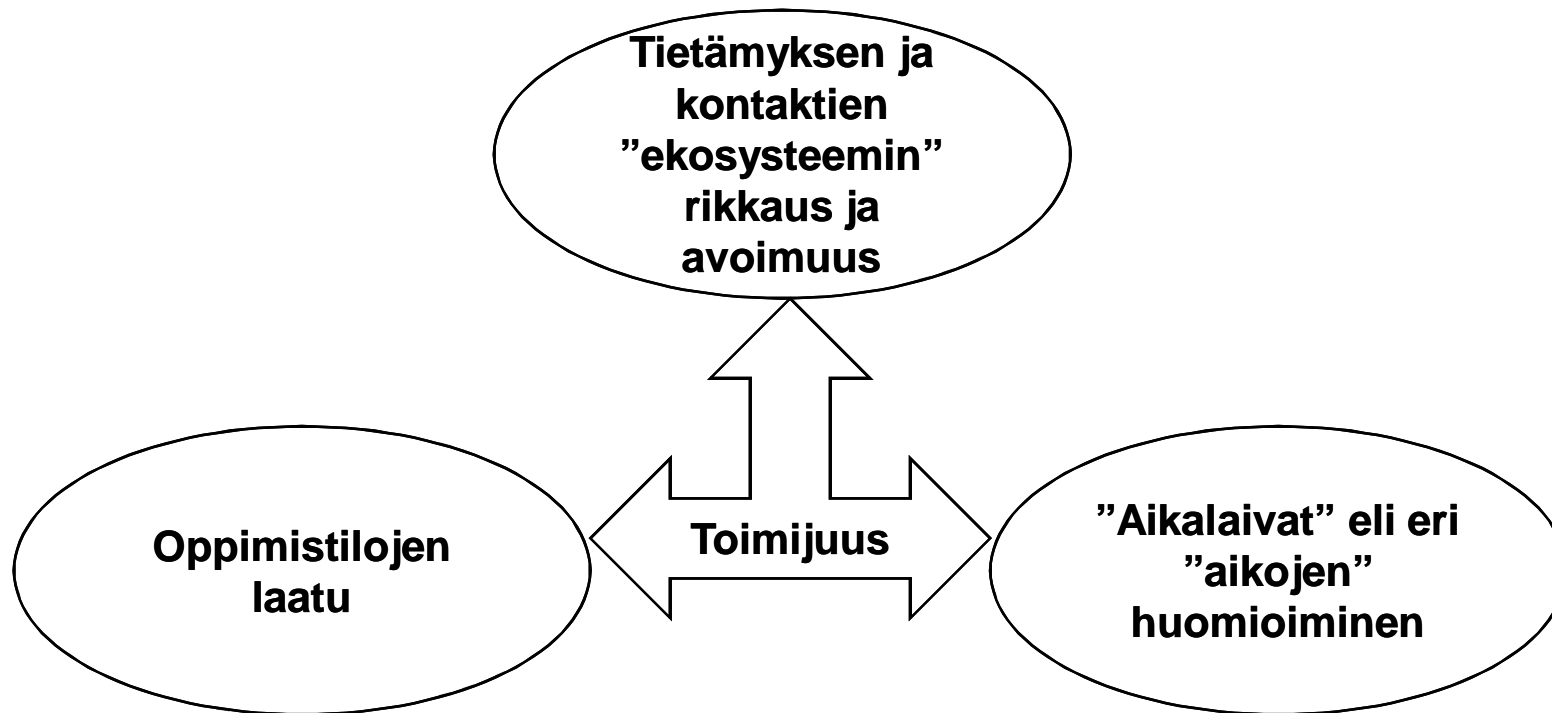
”Hyvien käytäntöjen” viestit Suomesta ja muualta Euroopasta

**”Hyvien käytäntöjen” viestit
asiakaspalvelun johtamisen ja
päättöksenteon toimijuudesta ja palvelujen
ja asiakkaiden toimijuuden edistämisestä**

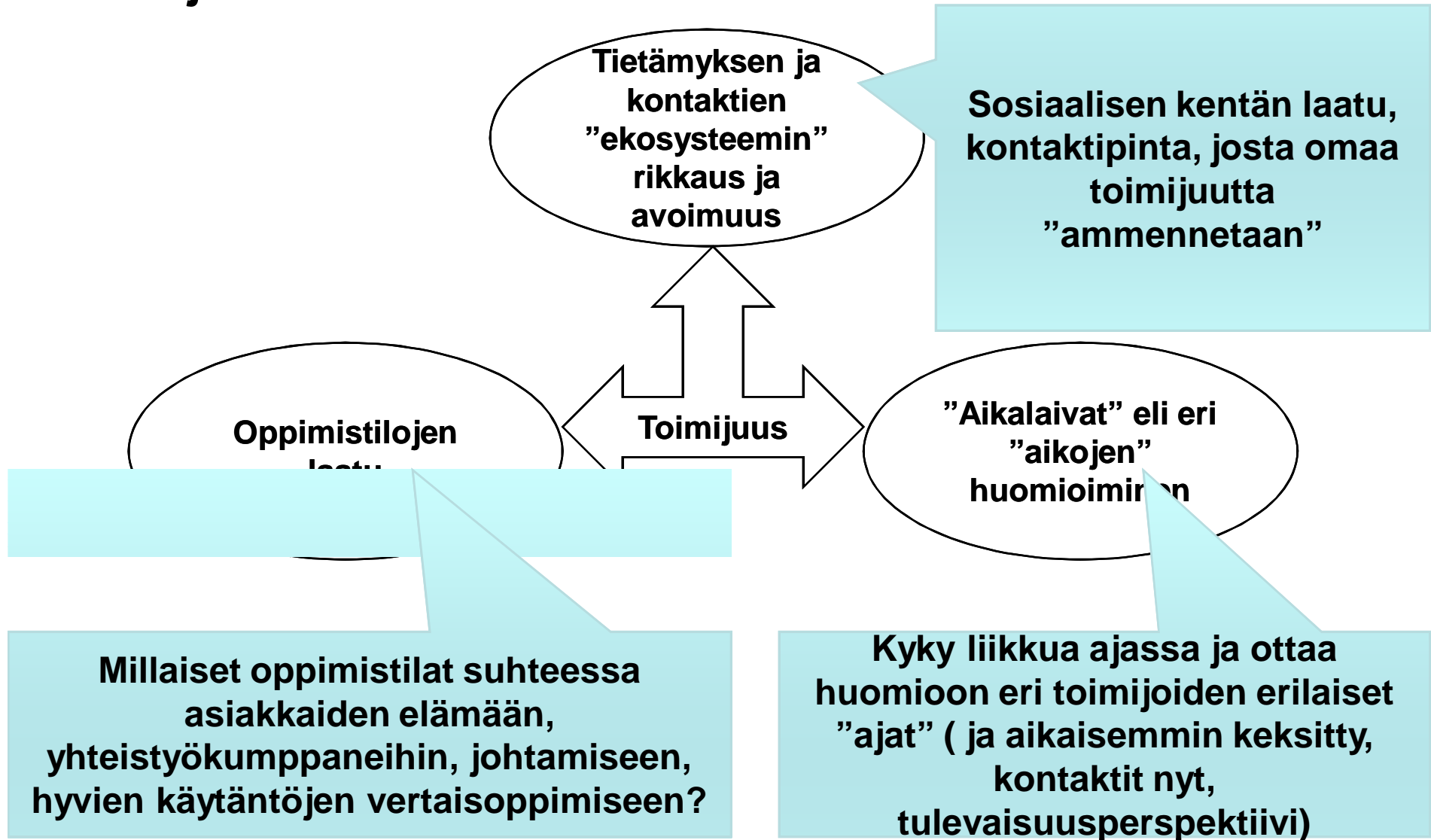
**”Hyvien käytäntöjen” viestit
asiakaspalvelun (kouluttajien, työllistäjien,
kuntouttajien...) toimijuudesta ja
asiakkaiden/kansalaisten toimijuuden
edistämisessä**

**”Hyvien käytäntöjen” viestit
asiakkaiden/kansalaisten toimijuudesta ja
sen edistämisestä**

Toimijuus ("agency") = toimintakyky, kyky uusintaa ja rikastaa omaa toimintaa

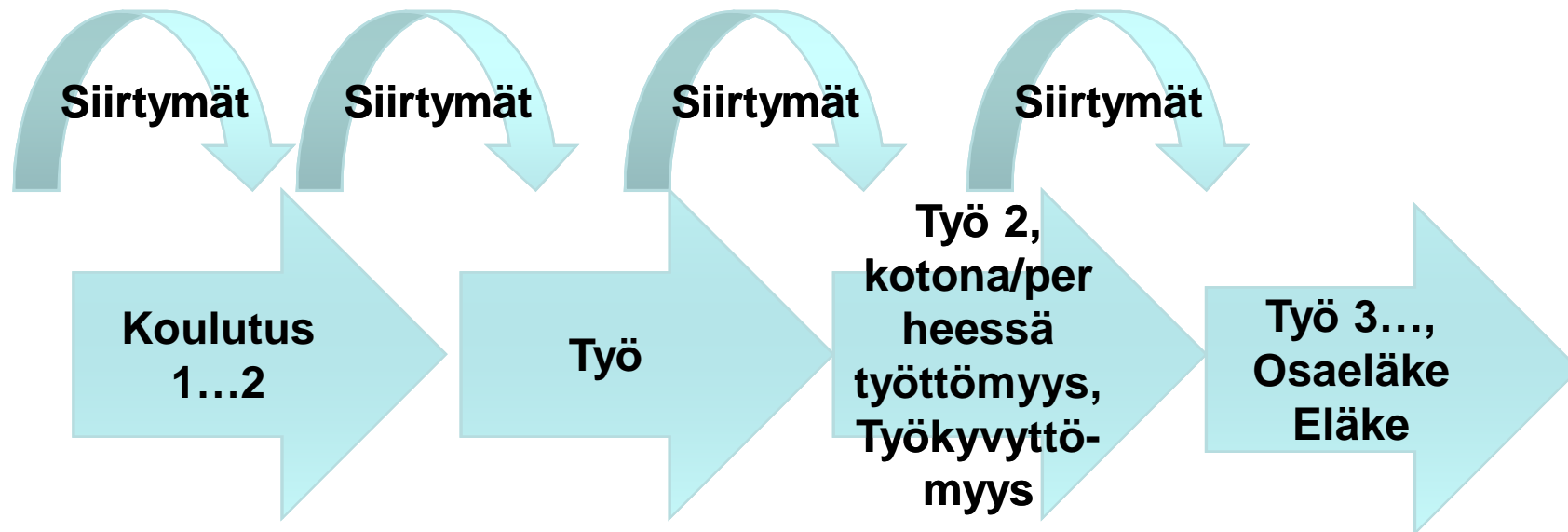
Aikuiskoulutuksen ja ohjauksen verkostoyhteistyön toimijuuden edistäminen

Johtamisen/ päätöksenteon toimijuus

Palvelujen toimijuus

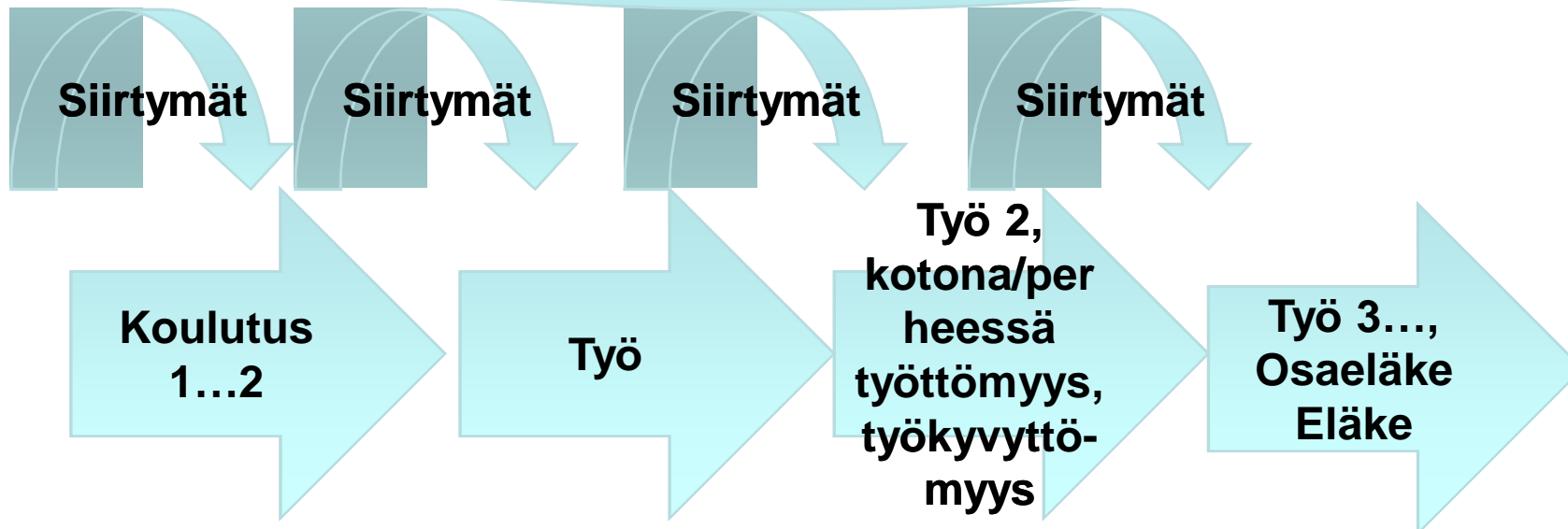
Asiakkaan/ kansalaisen toimijuus

Johtamisen/ päätöksenteon toimijuus: kuten palvelut (alla) + aktiivisten siirtymien kokonaisuuden kehittäminen ja kestävyys

Palvelujen toimijuus: kontaktien ja vuoropuhelun avoimuus ja rikkaus, monitoimijuus ja yhteistyökulttuuri, vertaisoppiminen ja oppimistilojen laatu

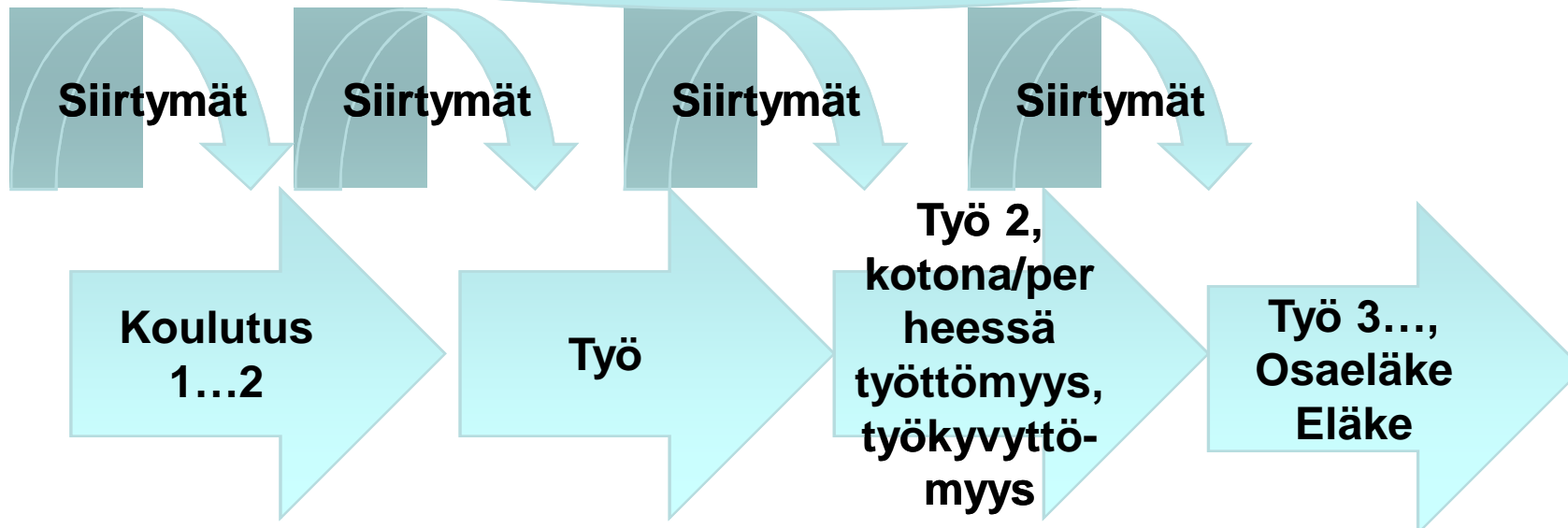
Asiakkaan/ kansalaisen toimijuus: oma toimijuus, siirtymän mielekkyys, kontaktit ja niiden rikkaus, luottamuksen ja motivaation kasvu, ”läheltä ohjaaminen”, oikea-aikaisuus, sopivuus elämäntilanteeseen

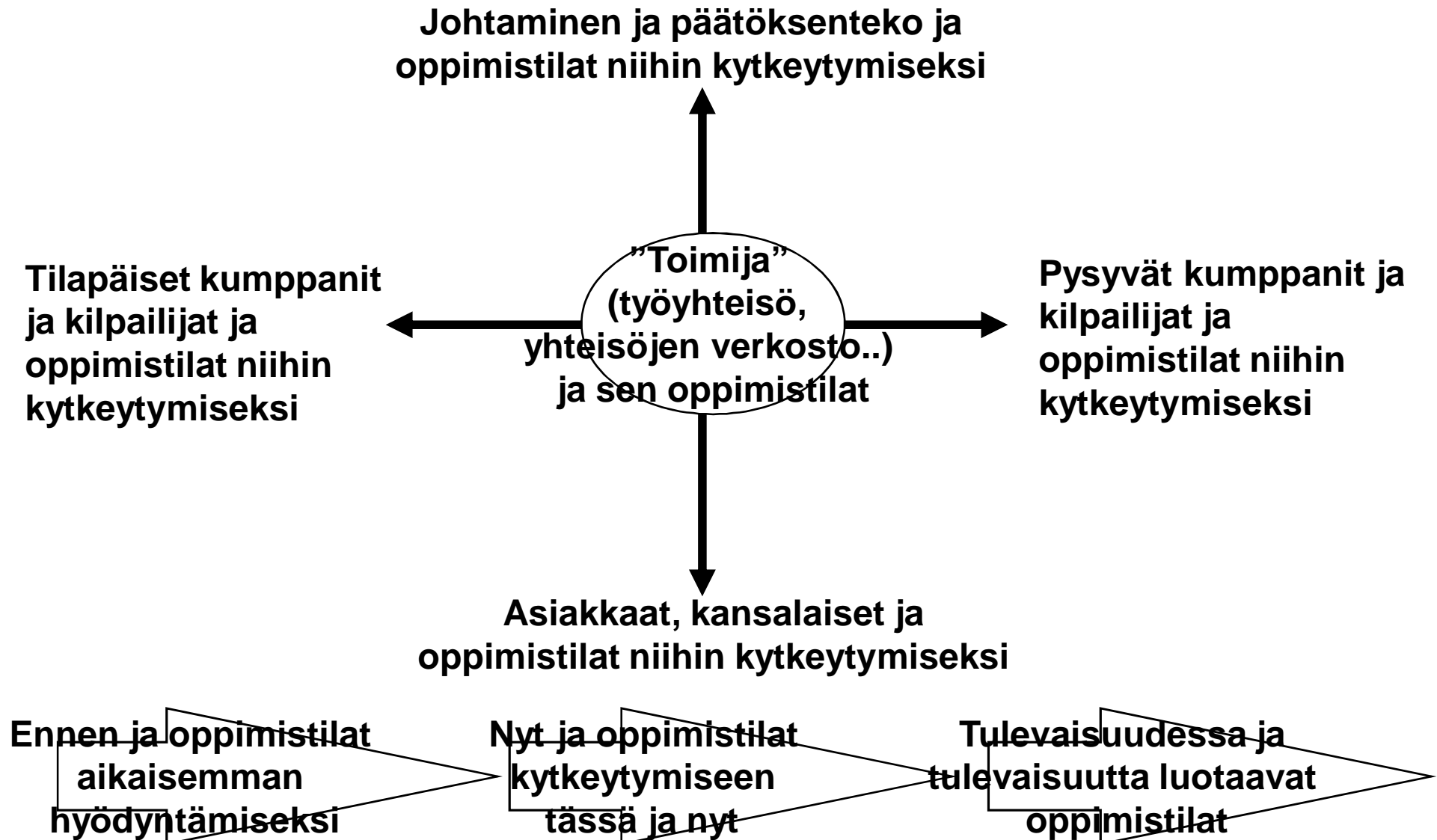
Johtamisen/ päätöksenteon toimijuus: kuten palvelut (alla) + aktiivisten siirtymien kokonaisuuden kehittäminen ja kestävyys

Palvelujen toimijuus: kontaktien ja vuoropuhelun avoimuus ja rikkaus, monitoimijuus ja yhteistyökulttuuri, vertaisoppiminen ja oppimistilojen laatu

Asiakkaan/ kansalaisen toimijuus: oma toimijuus, siirtymän mielekkyys, kontaktit ja niiden rikkaus, luottamuksen ja motivaation kasvu, ”läheltä ohjaaminen”, oikea-aikaisuus, sopivuus elämäntilanteeseen

Toimijuus ja ”hyvä käytäntö” 360-asteen tarkastelussa

Asiakkuuden transformoituminen

Asiakas ”yhteistuottajana”, todellisena toimijana

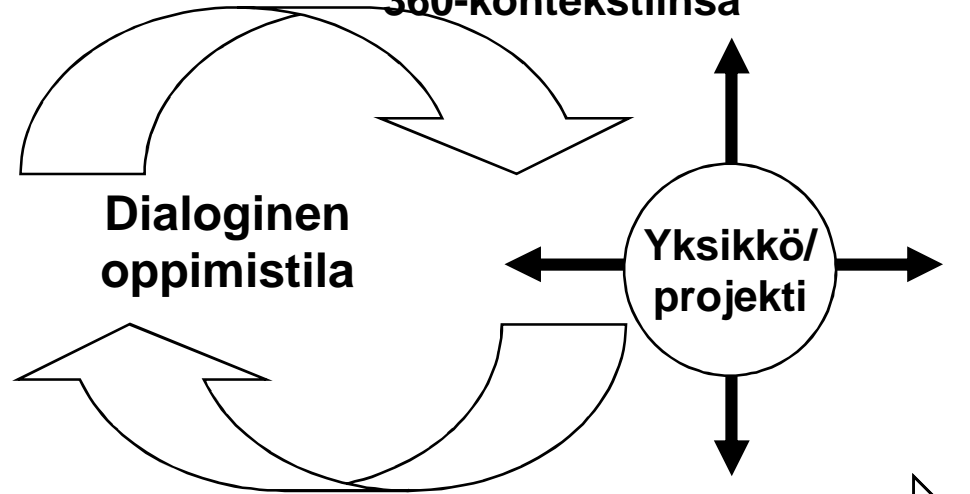
Luomuverkostot mukana ratkaisussa

Käyttäjätuotanto (produsage, wikutuotanto...)

Työyhteisöjen vertaisoppimisen transformoituminen

Yksikkö/ projekti A
kertomassa 360-asteen
tarinaa fasilisoinnin
avustamana

Johtaminen

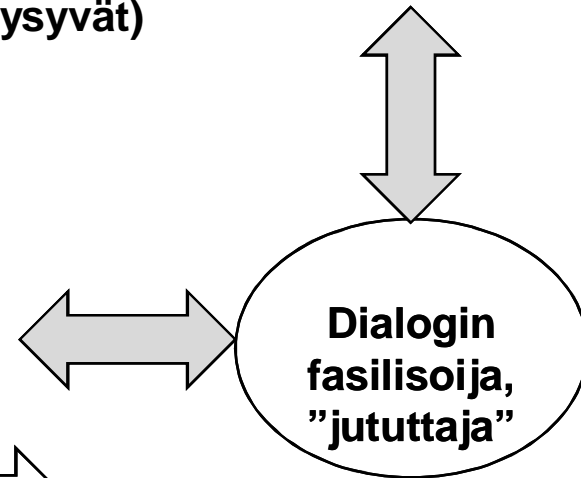
Horisontaaliset
kumppanit (tilapäiset)

Yksikkö/
projekti

Horisontaaliset
kumppanit (pysyvät)

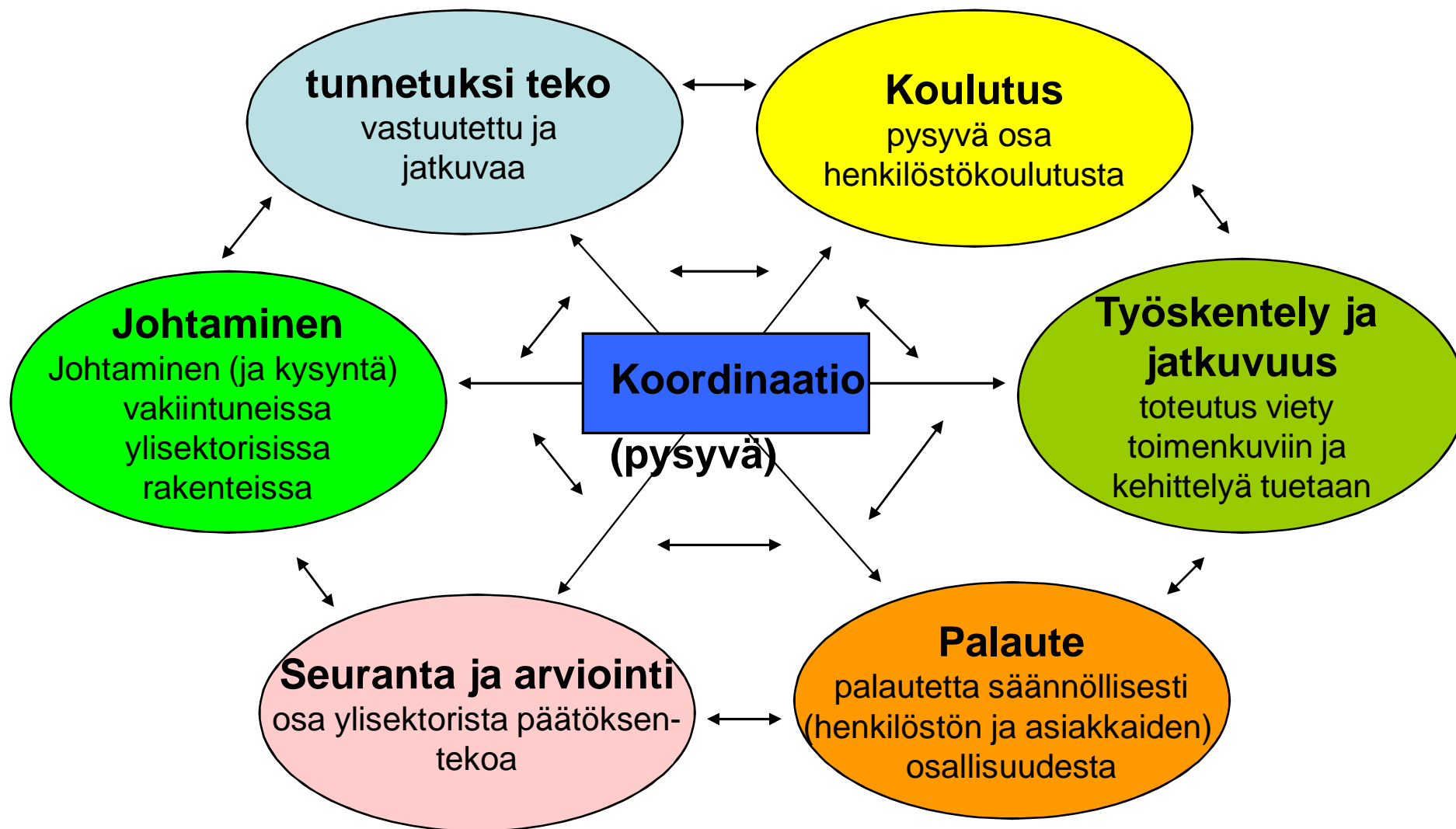

Kansalaiset, asiakkaat

Dialogin
fasilisoiija,
"jututtaja"

Koordinoinnin transformoituminen

Aktiivisten siirtymien toimijoiden kokonaisuus: kriittisiä kohtia

Läsnäoleva, mahdollistava ja jatkuvuuden turvaava
johtaminen ja kysyntä

5

4

Rajoja ylittävän
toiminnan pysyvyyden
varmistava
koordinaatio

Sopivuus
elämäntilanteeseen

3

Rajoja ylittävä toiminta
ja vertaisoppiminen

1

2

Mukanakulkija
ja läheltä ohjaus

Asiakkaan oma toimijuus
ja perspektiivi

Ennen

Nyt: "Etsikkoaika"

Tulevaisuudessa

Aktiivisten siirtymien toimijoiden kokonaisuus: haasteita

Läsnäoleva, mahdollistava ja jatkuvuuden turvaaminen
johtaminen ja kysyntä

Ei kestävyttä ja kysyntää rajojen ylittämiseksi

Ei kestäviä ja rikkaita rajoja ylittäviä oppimistiloja

3

Ei pysyvää rajoja ylittävää koordinaatiota

Ei todellista mukanaulkijaa

Mukanaulkija ja läheltä ohjaus

Rajoja ylittävä toiminta ja vertaisoppiminen

Rajoja ylittävän toiminnan pysyvyyden varmistava koordinaatio

Asiakas "objektina", ei kontaktia ja toimijuutta

Sopivuus elämäntilanteeseen

Ei sovi lähi-elämäntilanteeseen

Ennen

Oma

Nvt: "Etsikkoaika"

objektiiv

Etsikkoaika lipuu ohi

Tulevaisuudessa

Tarpeet
Työmarkkinoiden, yritysten ja ihmisten toiminnan muutokset

Suuri sukupolvenvaihdos

Työelämän kehittäminen ja työvoiman laajentaminen

Sisäisen ja ulkoisen rekrytoinnin uudistaminen

Viisaat tilaaja-tuottaja-toimintatavat

Vuoropuhelun, kontaktipinnan ja yhteistyön lisääminen

Tilaaja ja rahoittaja: Julkisen sektorin muutokset

Palvelu-yrittäjyyden kehittäminen (PKT ja 3-sektori)

Aktiiviset siirtymät ja toimijuus

Kumppanuuksien lisääminen

Ideat ja hyvät käytännöt

Siirtymätyömarkkinoiden kehittäminen

Aktiivinen kuntoutus

Luottamuksen ja avoimuuden lisääminen

Työelämä ja työammattilähtöisyys

Henkilökohtaisesti ja läheltä ohjaus

Tuottaja

Kiitos!

robert.arnkil@armas.fi